

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/2 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/2 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/2 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oraă 6 cr.
a treia-oraă 5 cr., și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Popiaoi Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumeră și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază

Nimeri singuratici la 5 cr. se vënd la »Tipografia«, soc. pe acțiunș

Pe calea federalismului.

Zilele acestea apără în *Neue Freie Presse* din Viena un articol al d. Dr. G. Jellinek dela universitatea din Heidelberg, care, ocupându-se cu dificultățile ce s'au ivit în reînnoirea legăturilor de stat dintre Austria și Ungaria, ține să accentueze că temelia pe care există azi monarhia habsburgică este dualismul sau mai bine zis *Pragmatica Sancțiune*. În numărul 245 al „Tribunei” am discutat însemnătatea acestei baze de drept și încheiam zicând, că ori-când ea poate fi schimbată, dacă interesul națiunilor cari constituiesc imperiul reclamă o schimbare. Și nimeni nu mai poate contesta azi necesitatea unei asemenea schimbări. Toate sbuciumările și crizele prin cari trece Austria și chiar reînnoirea dualismului sunt o peremptorie dovadă, că imperiul Habsburgilor se găsește la răspântia unor drumuri: unul duce, prin perpetuarea situației de până acum, la disolvarea monarhiei, celalalt se deschide, prin federalism, într-o nouă epocă de consolidare și de prosperitate a imperiului.

Dacă este așa, atunci de ce refușă oamenii de stat ai Austriei a lua inițiativa pentru o schimbare a constituției imperiului în acest sens? De ce se perd ei în labirintul „ordonanțelor”, al „legilor de naționalități” și al nesfârșitelor „transacțiuni”?

Argumentul principal pe care îl invocă toți cei-ce se opun federalismului este, că el ar fi echivalent cu o slăbire sau chiar soluțiune a imperiului. Ei zic, că dacă împărțirea monarhiei în două state a creat atâtea dificultăți, care se accentuează mai ales acum, ce s'ar alege de acest imperiu dacă el s'ar diferenția în vr'o 8—10 state?

Cu alte cuvinte, acești oameni își închipuiesc, că în momentul în care națiunile de sub Coroanele Habsburgilor ar avea puțină de a-și chivernisi ele însuși afacerile lor, în chip autonom, imperiul s'ar disloca.

Dar' de ce nu s'au dislocat Statele-Unite ale Americii-de-Nord, Elveția sau Federațiunea Germană de astăzi? Aceste state nu numai că nu au fost slăbite prin introducerea principiului federativ în constituțiile lor, ci dimpotrivă, s'au consolidat de atunci încoaci în mod neînchipuit realizând progrese vertiginoase și reale pe toate tărâmurile publice.

Dacă dualismul a creat și alimentează chiar o serie de dificultăți politice, aceasta nu însemnează, că *principiul federativ* nu ar corespunde naturii imperiului vecin, ci probează numai că el a fost fals aplicat. Dualismul nu a fost creat în scopul de a rezolvi chestiunea naționalităților, ci spre a da o satisfacțiune nesocotită unei naționalități: Maghiarilor, și spre a înlesni în același timp Germanilor din Austria să-și clădească în mod artificial, o hegemonie lipsită de ori-ce îndreptățire în acest secol, când în fiecare stat lumea tinde spre o egalitate în condițiunile de desvoltare.

Principiul care este la baza dualismului, *sistemul federațional* nu ar prezenta nici un inconvenient, dacă el ar fi aplicat la toate naționalitățile din imperiul habsburgic și mai ales dacă, în loc de a se invoca pergamente istorice, s'ar delimita teritoriile națiunilor singuratic și pe ruinele monstruoșităților juridice și politice de astăzi, s'ar constitui vre-o 8—10 state naționale, identice cu marile grupuri etnice.

Natural, că spre acest sfârșit tocmai această formațiune hibridă, dualismul, ar trebui desființată și înlocuită cu un sistem federal generalizat la toate naționalitățile.

Nu putem ști gândurile ascunse ale bărbatilor de stat dela Viena. Faptele lor însă dovedesc, că ei se gândesc tot la politica de „ordonanțe”.

Dar' cu toate silințele lor, această politică are se căză din nou în apă și are să contribuie a dovedi din nou, că pe cât timp cercurile hotărâtoare nu vor înțelege, că trebuie să intervină pentru delimitarea naționalităților pe toată linia și pentru o legătură federală, până atunci zadarnice au se rămână toate încercările de a împăca pe unele măcar dintre națiunile din Austro-Ungaria.

Curentul federalist e prea puternic astăzi ca cineva să-l poată opri în loc, ear' hotarele „istorice” interne ale provinciilor și statelor de sub sceptrul habsburgic sunt prea nefirești, prea medievale și prea absurde pentru-ca pe baza lor să fie cu puțină o aplanare a profundelor conflicte naționale.

Austro-Ungaria întreagă este azi îndrumată pe calea federalismului. Ar fi de dorit, ca toți cei-ce au de spus un cuvânt în această chestiune să-l spună, pentru-ca nu cumva o aplicare greșită să dea arme contrariilor de a discredita însuși principiul federal în Austro-Ungaria.

Mai ales Români din Austro-Ungaria ar avea azi datoria de a interveni în mod practic în această chestiune. Ei nu sânt nici Germani, nici Maghiari, dar' nici Slavi. Ei au astfel puțină de a fi, pe cât poate un popor, obiective, și fără îndoială că cuvântul lor n'are să răsună de astă-dată în pustiu.

Eată de ce e indispensabilă trebuință astăzi de a se crea pentru Români un organ de publicitate în limba germană.

Sibiu, 22 Nov. n.

Peste capul nostru. *Polemia ce s'a pornit asupra chestiunii naționale în „Nationalzeitung” din Berlin continuă. După cunoscutul articol, cu care s'a hărțuit „Pester Lloyd” a urmat o altă scrisoare din București, din același „isvor, cu siguranță bine informat”, în care după amenințările de mai înainte se bate formal în retragere...*

Articolul acesta aruncă o intensă lumină asupra celor ce se pregătesc după culise și e pentru noi un act de o mare gravitate, fiindcă ne explică noile porniri din anumite cercuri ale oamenilor nostri.

Mâne pe larg!

„Baltes și Bartha”. Despre ultimul nostru prim-articol toate ziarele din Budapesta publică o telegramă din Sibiu de următorul cuprins:

„Numărul de azi al „Tribunei” de aici (pentru a nu se confunda cu „Tribuna Popului” din Arad? Red. „Trib.”) publică sub titlul „Baltes și Bartha” un prim-articol, în care negă că guvernul maghiar ar avea vre-un merit în grațierea lui Baltes. Acestuia i-au iertat temnița de 11 luni, după-ce a suferit deja 10 luni, pe când Bartha, care era condamnat la 6 luni, a fost închis de abia o zi”.

Pe cât de scurt, pe atât de neadevărat. Agentul din Sibiu al ziarelor din Pesta le face prost serviciu. Și ele se vor fi convins despre aceasta după-ce au citit articolul „Tribunei”. Nu s'a zis acolo, că guvernul nu are vr'un merit în acest caz concret, grațierea lui Baltes, ci s'a zis că cu asta guvernul n'a făcut nimic pentru chestiunea română.

Pentru dînsul, rațiunea e numai o uriașă putere de desagregare. „Nici nu se poate închipui o societate, în care toți membrii ei s'ar crede îndreptățiti a cerceta, în punctul de vedere critic, principiile pe cari se razimă ori-ce lege pozitivă și ori-ce povată a moralei, în care, bărbați, femei și copii, înarmați cu metodele critice cele mai iscusite, i-ar lua sarcina de a prețui cu deplină libertate de spirit, întru cât merită aprobare ori osândă, caritatea, cinstea, furtul ori crima”.

Rațiunea nu datorim nici unul din principiile pe cari se razimă societățile. Aceste principii și mai toate credințele sânt a căutate, în o sumă de cazuri, de educație, deprinderi, opinie publică, convicțiunea contagioasă a compatrioților, familia, partidul politic ori biserică.

Și dl Balfour ajunge la această încheiere, că superioritatea noastră reșede nu atât în însușirea de a convinge ori de a fi convinși prin raționament, cât în puterea noastră de a înfuri ori de a ne lăsa a fi înfuriți prin autoritate.

Această îndrăzneală tesă, dl Balfour o sprijinește pe o sumă de argumente originale, ba une-ori chiar vecine cu paradoxul, și totuși *Bazele credinței* capătă un neînchipuit succes, care, sigur, e un semn al timpurilor.

Dar', ori-cum, fie că s'ar da precădere autorității asupra rațiunei, ori rațiunei asupra autorității, neîndoindnic e că religia începe a prinde puteri nouă.

Filosofia, care până mai ieri săpa religia, se apropie acum de dînsa și îi cerește sprijinul, spre a lopta împotriva științei naturaliste, tăgăduitoarea ori-cărei speculații.

Goluchowszki despre România.

Sâmbăta trecută contele Goluchowszki, ministrul de externe al monarhiei noastre și-a ținut *exposul* său asupra situației politice și a relațiilor monarhiei noastre cu celelalte state. Eată partea privitoare la România, care ne privește din dublu motiv și pe noi:

„Dacă ne întoarcem privirile spre vecinii nostri dela Sud în prima linie trebuie să ne aducem aminte de România, care prin înțeleapta și corecta sa politică externă deja de multă vreme și-a câștigat o poziție foarte vrednică de considerațiune (hochachtbar) între statele europene. Relațiunile pline de încredere, ce ne leagă cu dînsa și care au aflat în lunile din urmă expresiune elocuentă în vizitele reciproce a Maiestăților Lor, a preagrațiosului nostru Monarch și a Regelui Carol, ne-am nisuit din toată inima a le susținea și întări și aflăm în cercurile politice directive, serioase, ale României și priceperea față de aceea, cari cercuri, ori-cărei direcțiuni de partid aparțin, nu se lasă seduse de agitatorii de profesiune, în îngrijirea relațiunei prietenești existente între noi”.

Adecă perfect aceleși considerații ca și ale lui Bánffy. „Agitatorii de profesiune” — și nimic altceva.

Ca atât mai mult ni-se impune să clarificăm aceste cercuri asupra realității.

Earăși două procese în contra „Tribunei”

Astăzi de nou toți factorii obișnuiți în procesele de presă, ai ziarului nostru au primit citări, două deodată, ca să se prezenteze la judele instructor în *causă penală*.

Sunt citări: *redactorul responsabil*, (care anume, nu știm, căci nu e numit, de aceea citarea lui nu a immanuat încă nimenui), *representantul societății editoare*, dl Victor H. Dressnandt, și dl Iosif Marschall, factorul tipografiei, care este responsabil pentru tipar.

După toate presemnele „Tribuna” e amenințată de două, nouă procese de presă, deodată.

Termenul citărilor e pe 26 l. c. Așa se vede că locul grațiatului nostru Baltes nu-l pot suferi mult timp neocupat.

Așa cer interesele mai înalte ale lui Bánffy și Jeszenszky.

Și Sașii se mișcă!

Proiectul de maghiarizare a comunelor provoacă și pe Sași la acțiune.

Comitetul cercurilor electorale Sibiu — Cristian a ținut la 19 l. c. o ședință, în care a hotărât convocarea unei adunări electorale generale și a luat o *rezoluțiune*, ce se va propune adunării spre primire.

Cu atât mai multe motive avem noi de a ține adunări. Nu ne vom lăsa întrucreți de Sași!

Eată rezoluțiunea-proiect a Sașilor: În ședința din 8 l. c. a camerei ugară dl ministrul de interne a prezentat un proiect de lege despre numele comunelor, după al cărui cuprins și tendență în viitor ori-ce localitate va avea numai un nume oficial, care se va hotărî de către ministru, care nume singur și exclusiv e permis să vină înainte atât în circulația oficială și publică, cât și în școală. În toate instituțiile comunei, în toate firmele, pe sta tot locul e obligat numai acest nume oficial.

Scopul și țelul acestui proiect de lege nu poate fi pentru nime îndoios, — e un pas mai departe la maghiarizare generală forțată. Abia mai poate fi pentru cineva îndoios, că prin crearea acestei legi se are în vedere și stîrpirea numelor orașelor, tirgurilor și satelor noastre.

Pe cât de neînsemnat e mijlocul, pe atât de vătămător e el pentru conștiința de rasă a nemaghiarilor, mai ales pentru noi.

Sta în evident conflict cu principiile legii de uniune, care garantează egala îndreptățire a tuturor cetățenilor Ungariei și Transilvaniei în privința civilă și politică în contrazicere cu egala îndreptățire a naționalităților, exprimată în articolul 44 din anul 1868.

Conform acestei legi trebuie cruțat totul și trebuie lăstate neatinse toate relațiunile, cari nu stau în calea posibilității practice a guvernării unitare și a administrației punctuale a poștei, ce într-adevăr nu se poate afirma despre numele germane și despre celelalte nume nemaghiare ale locurilor din patria noastră.

Sta în conflict acest mijloc nou de maghiarizare și cu autonomia garantată în lege a comunelor și bisericilor noastre, fiindcă da împușcare guvernului, a delatură prin decretul amănândouă numele de până acum și a impune în chip volnic altele în locul lor.

Această lege, al cărei scop nu e potrivit a servi nici unui interes adevărat și obțesc, e stricăcioasă și pentru țeară, pentru-că ar

verturi, o face unul din stâlpii de până ieri ai protestantismului, dl de Pressense.

Eată la polul celalalt al cugetării, unul din capii școlii evoluționiste, Huxley, care se desparte de Herbert Spencer, și de școala lui, declarând pe om nu numai ca pe cel din urmă produs al evoluțiunei cosmice, ci ca pe o ființă morală neafinată, în stare de a cărmui această evoluție.

Eată și un lueafăr al literaturii contemporane, romancierul nihilismului filosofic, marele Tolstoi, care și reneagă succesele ca și credințele, și renunță la literatură spre a se face apostolul Evangheliei.

Mai de curând, una din cele mai de seamă reviste franceze deschise liberei cugetări, la *Revue des Deux-Mondes* publică un sgomotos manifest al dlui F. Brunetiere, în favoarea religiunei, cu următoarea concludie: „Inima omenească, hrănită cu percepțele Evangheliei, a fost amăgită de neputința științei de-a ne înzestra cu o morală și nu va mai cere științei, ci religiunei, formula fericirii”.

Și în fine, pe lângă atâtea și atâtea alte semne vestitoare ale redreptății credinței, nu e lucru vrednic, de luare aminte că, la apusul veacului nostru în țeara industrialismului, la expoziția dela Chicago, cea măreață sărbare menită a cinsti progresul material, s'a încheie prin o manifestație religioasă?

Turul Eiffel înlocuit cu un congres al religiunilor! (Va urma)

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Curentul idealist.

De

N. Filipescu

(Urmare)

Religia, prin intervențiunea sa, „dramatizează acea concepție a universului”, și apropie acele adevăruri de cei mici și umiliți. Filosofia e aristocratică, ear' religia democratică. Concepțiunilor abstracte ale filosofiei, religia le dă viață: ea le rostește într'un mod pozitiv și dogmatic; prin autoritatea sa, ea poruncește credințele.

Eată de ce filosofil au avut discipoli, pe câtă vreme religiunile au stăpânit Țorade și au născut civilizațiuni.

Această superioritate a religiei, sânt nevoiți să o recunoască azi chiar mulți din cei-ce nu-l sânt credincioși. Renan, care era ateu, zicea: „Christos nu va fi nici-odată întrecut.”

Această atitudine față de biserică totodată sceptică și cuvioasă, cu care nu prea eram până aci deprinși din partea vrășmașilor bisericeii, constituie „religia celor cari cred”, dacă nu încă „religia celor cari cred”.

Dar' trecerea dela una la alta e ușoară. Când ai ajuns a gusta din fructele minunate ale creștinismului, nu te mai poți împotrivi puterii misterioase ce te silește a pătrunde până la rădăcina lor.

Noul curent și-a urmat drumul până acolo și astfel, reacțiunea în contra exceselor naturalismului s'a abătut tot mai mult spre religiune.

Această pornire o constată, în Franța, unul din scriitorii cari urmăresc cu o mai luminată atențiune mișcările gândirii contemporane. Acum zece ani, scrie dl Ed. Rod (*), abia se lua în seamă această reacțiune și oamenii petruzători, cari cetesc în viitor mai bucuos ca în prezent, prorociau apropierea unei ere noi, în care omeneirea, lăpădând cele două cărje putrezite, *morala și religia*, va înainta cu pas ușor, pe drumul liberei cugetări, sub soarele științei. Și eată că faptele sânt pe cale a da o isbitoare desmințire acestor prorocii... Așa că multe idei și credințe, cari, s'ar fi putut socoti căzute pe veci în păraginire, aproape în ridicol, își reiau vechiul loc; așa că cultul idealului, alungat ca absurd, renaște sub forme noi, astfel că tinereimea de azi reîncepe să sărbătorească morala și religia, cu același entuziasm cu care tinerii, dela 1848, sărbătoreau știința și libera cugetare”.

În Anglia unde credința a fost totdeauna mai ageră, reacțiunea e împinsă până la ultimele ei margini.

Dl Balfour dădu la lumină, acum doi ani, celebra lui carte *Bazele Credinței*, în care, cercetând cele două elemente pe cari se razimă religia, adică *rațiunea și autoritatea credinței*, ajunge a se rosti, fără șovăire, în favoarea autorității.

*) Ed. Rod. *Les idées morales du temps present*.

provoacă la toți nemăgăriile mare iritație și amărăciune.

Drept aceea ne simțim asțirși în conștiință, a declara:

că delaturarea, plănuită prin acest proiect de lege, a numelor de până acum, îndreptățește istoricește și în valoare de sute de ani, ale localităților noastre o considerăm de neadmisibilă;

că o astfel de lege, pentru urmările ei pentru pacea țării și pentru urmările fără îndoială desavantajoase pentru puterea internă a acesteia, o ținem de prisos, neprudentă și stricăcioasă;

că noi în urmarea acesteia sperăm dela intențiunea și rațiunea de drept a legislațiunii respingerea confiscării numelor de localități, plănuite prin acest proiect de lege; dela deputații nostri așteptăm sigur: o poziție resolută față de acest proiect în general și în special; cu deosebire, când proiectul de lege va ajunge în desbatere înaintea ilustrei case a deputaților, fără privire la poziția de partid să vorbească și să voteze cu toată rezoluția contra aceluia.

Cronică politică.

Conflictul austro-turc — aplanat.

S'a aplanat. Cum era de prevăzut, s'a și întâmplat: *Inalta Poartă a dat completă și perfectă satisfacție monarhiei noastre în conflictul avut provocat exclusiv din parte turcească.*

Vasele de război austriece *Wien, Kaiser Franz Josef I. și Tiger*, concentrate în sinul Suda și gata a începe, la un semn, bombardarea portului *Mersina*, au decis așa cum trebuia să se decidă: în favorul reclamațiunilor ridicate de ministrul nostru de externe contele Goluchowski.

Nu-i vorba, s'a păstrat și aici consacrarea obiceiului turcesc de-a nu se aduce hotărâre nici baram în ciusal al unsprezecelea, ci chiar în clipa ultimă. Căci hotărârea definitivă s'a adus abia în noaptea dinspre Joia trecută, când s'a ținut *consiliul ministerial sub președinția Sultanului*. Dar' vorba e, că satisfacția s'a dat și încă *intocmai*, cum s'a cerut! După miezul nopții, Poarta a înaintat baronului *Calice* două note diplomatice, prin cari se aduce la cunoștința ambasadorului, că *reclamațiunilor Austro-Ungariei se satisfac în întregime*, atât privitor la cazul supusului austro-ungar *Brazzafoli*, cât și privitor la afacerea liniilor ferate orientale, în care Poarta datorește Austriei o sumă de câteva milioane florini. Baronul *Calice* s'a declarat mulțumit cu notele turcești și, în consecință, a închis conflictul ivit și manifestat în forme atât de îngrijitoare.

La *Berlin*, pășirea energică a monarhiei noastre a provocat, pe cum se anunță, mare mulțumire în cercurile politice.

Organul republican *Temps* din *Paris*, ocupându-se cu conflictul, scrie că ținuta Porței în fața pertractărilor definitive de pace și peste tot în fața situației financiare și internaționale dovedește, că a sosit momentul ca *Europa să trezească Turcia la realitate*. Austro-Ungaria trebuie felicitată, că în acest punct a luat inițiativa.

Împăratul german oătră soldații sei.

Earăși a debutat — ca orator — împăratul *Wilhelm II.*, dar' de data asta nu ca orator de... *preamdrare*, ca la Budapesta, ci ca orator militar.

Anume, ca în toți anii, împăratul german și acum a ținut ca înșuși să vorbească noilor recrui, cu prilejul jurământului lor.

Două lucruri a accentuat îndeosebi împăreșcul orator: *iăria în credința creștină și iubirea față de Suvăran și față de haina împăreșască.*

Eată pasagele mai marcante ale vorbirii:

„Cine nu-i vrednic creștin, acela nu-i om vrednic și nu-i vrednic soldat german. Sub nici o condiție nu poate împlini cele ce se cer în armata prusiană dela soldat. Datorința voastră nu-i ușoară, pretinde înfrinare de sine și abnegație, cele mai esențiale însușiri ale creștinului, apoi necondiționată îngăduință și supunere față de superiori.”

„În cursul serviciului se va apropia de multe ori ispită. Respingeți-o dela voi, cugând la jurnământul vostru și la trecutul regimentelor voastre. Respingeți-o din respect față de haina voastră care e haina regelui (prusian). — R. T.”. Cine păcătuiește contra hainei regelui, e oșuns de cea mai grea pedeapsă. Așa se vă purtați, ca lumea, care nu poartă aceasta haină, cu respect să vă privească, și aceia, cari sânt contra ei, să o pătească.”

„Problema voastră e, să-mi rămâneți credincioși, să apărați cele mai mari bunuri, fie afară de țeară, fie față de dușmanul intern, să vă supuneți, dacă poruncește, și să nu vă depărtați dela mine.”

Că, pe lângă frumoasa notă creștinească, vorbirea e predominant de acel *cras absolutism*, care caracterizează pe împăratul *Wilhelm*, — reese aproape din fiecare șir.

Rusia și Sârbia.

Ambasadorul rus la *Belgrad*, *Izvolzki* a fost rechemat dela postul său și numit ambasador la *München*, în locul răposatului ambasador *Budeniev*.

Se svonește prin presă, că depărtarea lui *Izvolzki* s'ar fi făcut din cauza lui *Milan*, care se știe, că petrece de prezent în Sârbia și ca recunoscut *filo-austriac* sigur nu convine politicii rusești.

„*Polit. Korr.*” din *Viena* anunță din isvor dela *Petersburg*, că rechemarea lui *Izvolzki* s'a făcut la propria dorință a acestuia.

În locul ambasadorului rechemat, a fost numit ambasador rus la *Belgrad* *Studovski*, consilier la ambasada rusească din *Constantinopol*.

O telegramă din *Belgrad* vestește, că cunoscutul bărbat politic al Sârbilor *Pasic*, șeful partidului radical, s'a retras în viața privată. Președinția partidului o va lua *Weli-mirovici*, fostul ministru al lucrărilor publice.

Conflictul germano-chinez.

După știrile ce sosesc din *Berlin* conflictul ivit între Germania și China pentru omorirea unor misionari germani, nu s'a aplanat încă.

Guvernul chinez esitând a satisface reclamațiunilor, portul *Kian-Tschan* a fost ocupat de trupele germane staționate în acolo.

REVISTA PRESEI.

Presa română.

Dreptatea (242) continuând seria „Cheștiunea română și alianța triplă” extrage în-vățătura, ce crede că se cuprinde în articolul lui „*Naționalzeitung*” și al lui „*P. L.*” asupra acestei teme. „*Dreptatea*” zice cam astfel: *Di Sturza* cere pentru noi o nimica toată, un „tractament mai blând”, vorbă vagă și elastică, apoi executarea legii naționalităților în mod cinstit și sincer, altă vorbă elastică. Eată un tîrg bun ieftin de tot, ce l'ar pute face Ungurii dacă ar fi cu minți. Liberalismul maghiar însă nu se dimit la tîrguială. El ține la principiul său de maghiarizare, aut-aut.

„Ținuta sa (a liberalismului maghiar) — scrie „*Dreptatea*” — cavalerescă și bărbătească ne-ar constrînge și pe noi, cei mai înverșunați și valoroși adversari ai sei politici, să-i dăm tributul recunoștinței noastre. Durere însă, că din ținuta lăudată a stăpînitorilor nostri nu vorbește interesul adevărat al statului ca atare; nu vorbesc interesele pure și sănătoase nici chiar ale elementului maghiar, ci numai și numai interesele unui singur partid, care el însuși și prin scărboase abuzuri de constituția țării a pus mîna pe întregă puterea statului, și de aceea nouă nu ne rămîne, decât să-l condamnăm și să-l compătîmim, chiar și în momente de cavalerism.”

În colo spune că ambele alianțe, și tripla și dubla caută să câștige România pe partea sa.

„Ergo — încheie „*Drept.*” — România va avé să aleagă una dintre cele două alianțe, ear' ceialaltă Români, cari stau afară de regatul român, bunul Dumnezeu poate că va ști, ce vor face...”

În numărul viitor poate-că vom fi acest ciclu de articoli.”

Presa străină.

„*Muenchener Allgemeine Zeitung*” publică un lung prim-articol „înspirat din cercurile oficioase din *Budapesta*” despre relațiunile dintre România și Ungaria.

Articolul, în termeni foarte violenți, contestă României dreptul, ca sub pretextul că e alipită triplei alianțe să intervie în afacerile interne ale Ungariei. Articolul, sfîrșind cu declarația că guvernul unguresc nu va face nimic pentru îmbunătățirea soartei Românilor din Transilvania și Ungaria, exprimă speranța că *di Dimitrie Sturza* va opri agitațiile din *București* în chestiunea națională.

CRONICĂ

Sibiu, 22 Nov. n. 1897.

Hymen. *DI A. Vespasian Erbicanu* și domnișoara *Elisa Densușianu*, fiica dlui *Aron Densușianu*, anunță cununia lor care s'a celebrat *Duminecă* în 9 Noembrie v. 1897, la oarele 4 p. m., la biserica sf. *Spiridon* din Iași.

Încălceări ungurești. Sub titlul acesta *Drapelul* scrie: „*Montan Zeitung*” („*Gazeta Minei*”) care apare la *Graz*, de două ori pe lună, în nr. 22 dela 15 Noembrie 1897, publică un articol asupra întreprinderilor engleze de explorări de mine. În acest articol, foala germană arată cu căta ușurință dau Ungurii concesii de mine, discreditînd prin aceasta exploatarea de petrol din *Austro-Ungaria*. Ceea-ce o miră însă mai mult pe această foale este ușurința cu care acești oameni dau concesii chiar pe teritoriul regatului României. Citează chiar două cazuri de acest fel. *DI Albert Frommer* a dat dlui *Moore Athub Crison* din *Londra*, *Essex Street* nr. 23, explorarea nr. 22.096 din *Sosmezô* (lângă trecătoarea *Oituz* N. R.), care este situată cu nu mai puțin de 6400 metri pe teritoriul României, ear' explorarea nr. 22.143 cu 1300 metri.

Londra în flacări. O știre grozavă sosește din *Londra*. Alaltăieri după amiază a izbucnit în secția *City* a orașului, la fabrica de hârtie *Oppenheimer*, un incendiu grozav, care s'a răspândit cu o înșeală și cu o forță ne mai pomenită. Până noaptea tîrziu a pus în foc, deși toți pompierii *Londrei*, 10.000 la număr, au grăbit de cu vreme la fața locului.

Străzi întregi au ars, cu sute de case. Multime de oameni — câți nu se știe încă — au căzut jertfa flăcărilor. Între victime sînt mulți, cari au alergat întru ajutor celor năpăstuiți. Pagubele se urcă la vre-o 40 milioane florini, dar' partea cea mai mare a pradei flăcărilor a fost asigurată.

În cursul incendiului numeroși pun-gași și haita calicilor au pornit adevărată campanie de jaf.

Necrolog. Subscrișii cu inimă plină de durere aducem la cunoștință trista și dureroasă știre tuturor conșăgenilor, amicilor și cunoșcătorilor, că mult iubitul nostru fiu, tată, frate, unchiu și cumnat, *Ioan Suciu*, director executiv la institutul de credit și economii „*Timișiana*”, după grele suferințe și după împărțirea cu sfînta cîmăcătura, astăzi în 18 Noembrie st. n. a. c., în al 49-lea an al etății, și-a dat nobilul său suflet în mîile Creatorului. Prohodul se va săvîrși după rîtul gr.-or. în 19 l. c., 2 oare d. a., în suburbiul *Iosefin* strada *Misits* nr. 6, de unde rămășițele pămîntesci ale scumpului defunct se vor transporta și așeza în cîmîntarul din suburbiul *Fabric* strada *Buziaș*. Odihnească în pace și fie-i țărina ușoară! *Timișoara*, în 18 Noembrie 1897. *Paul Tempea*, paroh și vicar protopopesc ca cumnat; *Aurelia Porțiu* n. *Jurma*, cu soțul ei; *Emil Porțiu*, jude regesc ca nepot; *Iosif Suciu*, paroh em. ases. consist.; *Eva Suciu*, ca părinți; *Silvia Suciu*, *Aurel Suciu*, *Ioan Iosif Suciu*, ca fii; *Anastasia Tempea* n. *Suciu*, ca soră; *Silvia Suciu*, subsecretar ministerial ca frate; *Holena Suciu* n. *Șerban*, ca cumnată.

Medio militar român. Ni-se scrie, că simpaticele medic *Dr. Emil Pop*, aplicat pe cariera militară, a fost numit medic superior la garnisoana din *Isbruck*. Tînbul doctor a servit până deunăzile la garnisoana din *Sibiu*, în calitate de locțiitor de medic superior. Aici și-a căștigat multă simpatie între cercurile noastre, mai ales între tineri, cari toți regretă mult depărtarea dintre noi a d-sale, dar' totodată se și bucură pentru avansamentul, de care a fost făcut părtaş, urîndu-i deplin succes pe cariera ce și-a ales și în care, ca Român poate cu ușurință fi de folos neamului nostru.

Bánffy volnic față de un Ungur.

Prim-ministrul *Bánffy*, care se vede a fi intrat cu totul în năravurile judecății turcești, ba caută a o și întrece, a comi o nouă volnicie. Dar' de astă-dată nu un Român sau un Slovac ori Sas, ci chiar un Ungur e victima: *Kasics Péter*, faimosul consilier în ministerul de honyvei. Se știe, că pentru multele conflicte ce a avut cu ministrul *Feljévary*, acest consilier — opozițional în politica — a fost tras în cercetare în fața unei comisii disciplinare.

Acasta însă, în loc de-a aduce sentență, a demisionat, pe cuvînt, că n'o poate scoate la cale cu *Kasics*.

La aceasta *Bánffy-Paşa* cu dela sine putere a adus sentența, oîndînd pe *Kasics* la pierderea oficiului și a dreptului de pensie.

Foile ungurești opoziționiste se ocupă viu cu acest caz de volnicie, taxându-l de fără precedent.

Da, fără precedent, recunoaștem și noi, — dar' numai față de Unguri va fi fără precedent această volnicie. Căci noi — har stăpînirii ungurești! — avem destule precedente la activul volnicilor contra noastră!

Răsplată lui Iuda. Cetim în foile ungurești, că păcătosul reneat *Alexics György* e numit profesor privat de limba

și literatura română la universitatea din *Budapesta*.

Așadar' mult regretatul savant *Al. Roman* va fi succedat de... *Alexics*: un nime în știință și un nemernic în viață! Și de ce? Pentru-că Ungurii sînt totdeauna foarte justi când e să dea... răsplată lui Iuda!

Academia ortodoxă. În sedința generală ordinară a societății academice „*Academia ortodoxă*”, ținută Joi în 4 Noembrie st. n. a. c. s'a constituit comitetul pe anul administrativ 1897/8 în următorul mod: Preșidentul societății: *George Ciupercă*; secretarul I.: *Constantin Mercheș*; secretarul II.: *George Velhorea* - *Velhoshosi*. Secția musicală: Preșidentul secției și vicepres. I.: *George Prelici*; adlatul I. și controlor: *Ioan Avram*; adlatul II. și econom: *Dimitrie Popovici*. Secția literară: Preșidentul secției și vicepres. II.: *Nicolae Cotlarciuc*; adlatul I. și bibliotecar: *Alexandru Baciu*; adlatul II. și casar: *George Cojocariu*; comisia revizătoare: *Ioan Grigoraș*, *Valerian Șeran* și *George Filievici*.

Alt atentat politic. O telegramă din *Montevideo* (republica *Uruguay*), anunță, că asupra candidatului la președinția republicii, *Herreras*, s'a comis un atentat cu revolverul. *Herreras* a rămas greu rănit. În oraș e mare agitația, armata e concentrată în casarmă, prăvăliile sînt închise.

E curios lucrul, ce se observă în multe comune românești, cari au uotat din neamul nostru. Între popor și notar se pormesc certe fără sfîrșit împreunare cu multe lovituri reciproce. Așa era și în comuna *Armeni* (com. *Albei-infer*). Ni-s'au vestit multe miserii de acestea. Acum aflăm că notarul, *Lazar Mare*, a fost suspendat din mai multe pricini.

Doctorat... la 75 de ani. La universitatea din *Varșovia* s'a promovat zilele aceste doctor în medicină un anumit *Boriski*, om deja în vîrstă de 75 de ani. Veteranul „roz doctor” și-a început studiile la 1843. Lipsit însă de mijloacele necesare, a părăsit universitatea și s'a făcut dascăl, carieră pe care a muncit 20 de ani. În vremea aceasta își urma și studiile medicale, din banii economisăți. Dar' la 1863 a izbucnit revoluția polonă, în care a luptat și el. Rușii l-au prins și l-au exilat la *Siberia*, unde a petrecut 32 de ani. Ajuns la vîrstă de 73 de ani, a fost grațiat și a venit esărși la *Varșovia*, unde în doi ani a luat doctoratul. Eată un om cu adevărat brav!

Copilă botezată Ivan. Într-o comună rusească din apropierea *Kievului*, primarul cu ocazia botezării unui copil al său, s'a îmbătat așa de rău, dimpreună cu preotul, încât a uitat sexul copilului, care era o fată, și i-a dat numele de *Ivan*. A doua zi toate setele stărei civile au fost stricate și botezul s'a făcut din nou.

Atelierul de oroloare Iuliu Erös. (Str. *Cisnădiei*, nr. 3) o firmă bine cunoscută ca foarte solidă și bogat asortată, a publicat în „*Călinarul Poporului*” pe 1898 un anunț. Din greșeală s'a tipărit în acest anunț, că firma are de vînzare oroloare de dame, dela 12 fl. în sus în loc de oroloare de aur pentru dama, de vreme-ce firma ere oroloare de argint, pentru dame și dela 5 fl. în sus.

Telegrame pe cortină. La *Londra*, directorii de teatre au introdus o inovație care face furori. Îndată ce se lasă cortina după un act, un proiector electric aruncă pe aceeași cortină ultimele depeșale agențiilor; astfel se întîmplă adese-ori că după cea mai hazlie scenă, de care publicul a ris nebulușe, se cetește pe cortina lăsată vetea unei de-reșări de tren cu un mare număr de morți și răniți, sau a unui omor dublu cu amănuntele cele mai grozavnice. Directorii cred astfel a servi de minune pe clienții lor!

Mașina cea mai mică din lume. Lu-ru american, firește! Cea mai mică mașină cu abori care a fost construită vre-odată a fost terminată de curînd de un mecanic din *New York*. Această mașină e construită la aur și în argint și conține 153 de piese diferite reunite prin cuie așa de mici, încât nu se poate deosebi forma lor decît cu lupa.

Știri mîerunte. *Tribunalul din Sofia* a adus sentență în procesul ucigașilor poetului *Takov*: trei înși au fost osândiți la moarte, unul la 15 ani temniță.

— La *Pavia* universitarii au împedecat prin tumu te rector să și rostească discursul inaugural; universitatea s'a închis.

— *Orsdagos Hirlep* e numele unei nouă foi ungurești ce apare la *Budapesta*; programul: „independent,” dar... liberal! Șel-redactor e unosecul mamelec *Mikszd'h*, deputat Făgărașului.

— *Regele Siamului* a fost ales doctor de onoare al universității din *Oxford*, în considerarea meritelor sale geografice.

— Oraul *Sambor* (*Galiția*) a fost năprasnic pusit de foc; peste 100 de case prăfuite în cenuse; pagubele și miseria enorme.

— În *Varșovia* un criminal, acusat de omor, a străpuns pe banca acuzărilor pe un complice al său, care a murit pe loc.

VIEAȚA SOCIALĂ.

Petrecerea tinerimei române din Sibiu.

— Raport special. —

Sibiu, 21 Nov. n.

Aseară s'a ținut petrecerea aranjată de tinerimea română din Sibiu. Cea din urmă petrecere românească înainte de apucarea postului.

Tinerimea, ca acel element care are datorință mai mult ca ori-care altul, a lua inițiativa fa chestiuni de viață socială și-a dat seamă și cu acest prilej de această datorință.

Ne face o plăcere a da și cetitorilor noștri un mic raport despre această petrecere.

S'a spus de mai multe-ori că petrecerile, ce le dau Români din Sibiu, nu sînt în de ajuns de românești. De astă-dată trebuie să constatăm cu mare satisfacție, că acest lucru nu se poate spune despre petrecerea de aseară. Aceasta a fost cu un colorit eminamente românesc. E însă nu mai puțin adevărat, că a fost aranjată într-un cerc restrîns, în care de astă-dată au avut loc numai Români. Lume din afară încă nu s'a invitat, fiindcă petrecerea s'a făcut fără mare alarmă și cu pregătiri făcute numai cu câteva zile mai înainte. I-s'a rezervat caracter local.

Nu putem să zicem altceva, decît că petrecerea a reușit în desjuns. Tinerimea poate să fie foarte mulțumită, că prima încercare de est timp, de a pune la cale o serie de petreceri sociale, a succedat de minunat. Publicul încă a înțeles înșușitele tinerimei și a dat o strălucită dovadă, că ori-ce acțiune a tinerimei române o apreciază și o sprijinește.

Începutul petrecerii a fost fixat pentru orele 8. Sala dela „*Împăratul Romanilor*”, frumos iluminată aștepta lumea doritoare de petrecere. O gardă de tineri cu garoafă albă la butonieră, aștepta sosirea publicului. Câțiva mai nerăbdători încercau lucrul parchetului.

Toți conveniau în parerea că e admirabil. Dispoziția bună, ce se putea ceti pe fețele tuturor, era de bun augur. Sensațiuni plăcute aveau tinerii veciuli datornici de petrecere.

Puțin după ora 8 începe a se aduna publicul.

În curînd golul din sală a dispărut.

Musica întonează o mîndră horă românească. Începutul e făcut. Părechi vesele se înșiră într-o mare horă, condusă cu înșuflețire. Mîndri și plini de vioiciune se mișcă cu o deosebită grațiozitate. A urmat în locul al doilea valul. Același val, de care nu te mai sature, ori-cît de vechi e, și ori de câte-ori l-ai jucat. Pe lucrul parchet al salei luncă părechi după părechi. Dispoziția crește din ce în ce. Petrecerea de acum se începe în tolu ei. Publicul încă tot mai vine. Sala se arată prea mică și neîncăpătoare. Dar' e bine. Ori-cît ne-ar plăce să ne învîrtim comozii, dar' tot mai bine ne place mulți într-o sală mică, decît puțin și răriți într-o sală mare. S'a ajuns la *Quadrille*, când publicul a încetat de a mai veni. Jocurile urmau unu după altul după program. Repetițiile erau reclamate cu furtunoase aplauze. Se dansa fără obosire, cu foc și cu înșuflețire. Vremea trece de nici cu mai țineai seamă de ea. Când am sfîrșit cu al doilea *Quadrille* era o oară după miezul nopții. Încă o sîrbă jucată cu avînt și foc, cum numai tinerii au, și se ține pauza. Publicul descinde în salele de jos. Aici aceeași bună dispoziție. Corul, înjghebat de clericii participanți din seminarul „*Andreian*”, face să răsune salele „*Împăratului Roman*” de mîndre cîntări românești. Dar' vremea e scumpă, cu atât mai mult, că e scurtă. Fiecare la rîndul seu. După pauză se face începutul cu *Ardeleana*, jucată în felurite variații. Parcă înșuflețirea ajunsese mai mare. Dar' în curînd și-a ajuns maximul și apoi a făcut depresiune cu pași grozavi de rezezi. Încă nu erau cîșările 3 și jumătate, publicul se rărise. Ultimul *Quadrille* a fost jucat de puține părechi. Încă câteva ture de polcă și pentru astă-dată... s'a sfîrșit. Lumea părea obosită și s'a retras.

Nu putem să nu lăudăm îndeajuns tonul intim și aproape familiar al petrecerii. Aveai impresia că ești în r'un cerc familiar. *Quadrillele* prime au fost jucate de câte 40 părechi.

Ca raportor conșăntos am alcătuit și o listă a doamnelor și domnișoarelor — după parerea mea partea cea mai însemnată a unui raport despre petrecere. Am pretenția de a fi cât se poate de completă. Am participat de-nele: *Ben, Borcea, Cămpăan, Cosma, Dăianu, Decean, Diaconovich, Manu, Moga, Moldovan, Maciu, Penciu, Pop. Dom. Rașin, Ron, Rusu, Șpan, Tilea, Vătășan* și domnișoarele: *Eleanora Borcea, Lucreția Bunea, Ciceiu, Dora Colbasi, Minerva Cosma, Elena Cuntin, Cornelia Dărămuș, Cornelia Decean, Eugenia Greavu, Veturia Ivan, Eugenia Iovescu, Victoria Joandrea, Cornelia Manu, Mihu, Alexandrina, Euge-*

nia și Aurelia Moga, Veturia Muciu, Olimpia Neagoe, Valentina și Hortensia Penciu, Cloelia Pisco, Irina Pop, Mărioara Popescu, Felicia Rațiu și surorile Reou.

Pagubă, spun unii și cu aceasta încheiu și eu, că petrecerea s'a sfârșit așa curând.

Rap.

Mai nou

Papa și Maghiarii.

Papa Leo XIII. a dat către episcopii gr.-cat. ai Rutenilor un ordin prin care oprește strict întrebuințarea limbei maghiare, ca limbă liturgică, dispune nimicirea tuturor cărților liturgice maghiare și face aspru dorgatoriu episcopilor uniți ai Rutenilor din Ungaria pentru-că n'au împiedecat abuzul, ce se face prin întrebuințarea limbei maghiare. Ziarele ungurești alarmate de acest fapt provoacă guvernul să iee poziție față cu Roma, și să împedice publicarea acestui ordin.

Mayländer și „Memorandul”.

„Bud. Hirap” scriind despre chestiunea Fiume zice:

„Mare lovitură pentru cauza maghiară a fost și împrejurarea, că Dr. M. Mayländer, podesta care a abzis acum, acest talentat tiner „și-a făcut studiile universitare nu în Budapesta, ci în Cluj, și anume tocmai în timpul acela, când acolo pe timpul procesului Memorandului, tinerimea română ferbea mai grozav. Mayländer a învățat, ce-i drept ungurește, dar totodată el a supt veninul aspirațiilor naționaliste ale studenților universitari români. El s'a reîntors în Fiume cu acel crede-nenorocit, că statul maghiar oprimă naționalitățile din patrie și astfel și Fiume trebuie să fie cu băgare de seamă”.

Posta redacțiunii.

„Dela moși”. Multumită pentru binevoitorile informațiuni. Am cam știut. — Art. politic se va publica. „Foiața” nu atinge măsura. Formă, limbaj e, dar nici un fond. Se pare că e mai bine se rămâi la cele politice. „Zefirul drăguț, ce-i zice somn. „...lăsa pleoapele lungi să se întindă o penumbră fătărită peste clișea chimerică, căci ea psihologia observase, că eu eram deja supus ochilor ei negri... înțelesese din convulsiunile schimbate ale feței, că inima mea era încâtusată în gârniile inimei ei...” etc. Un astfel de pasaj ar compromite un volum întreg. Ce este a se înțelege din acest noian de vorbe legate nepotrivit? Pentru cartea, de care întreb, adresează-te la librăria din Blaj; costă 20 cr.

Dlul Z. P. în E-nița. Cu astfel de „declarațiuni” nu se mănuie lucrul. Spune calm și fără a vătăma, că nu s'a adevărat faptele, ce „ți-se ascriu, și publicăm, dar” cu „nemernic”, „infam” etc., nu merge.

Din public.)*

Mulumită.

Subscrieră adânc mișcată de sentimentele de condolență, venite din toate părțile locuite de Români pentru pierderea mult regretatului meu soț Alexandru Roman, șef profesor ord. la universitatea regească din Budapesta, după-ce am mai scăpat de marea deprimare sufletească, mă simt îndatorată a le aduce pe această cale, mulumitele mele sincere și cordiale, specialmente Academiei-Române de București reprezentată și prin delegatul seu; decanatului universității reg. de Budapesta, corpurilor profesionale gimnaziale și de profesione, societății „Petru Maior” din Budapesta, societății „România Jună” din Viena, tinerimei universitare de Budapesta și Cluj și delegaților trimiși — tinerimei academice de Oradea-mare, distinsei inteligențe rom. din Lugoj, inteligenței române din mai multe orașe și ținuturi, redacțiilor jurnalelor românești și în genere tuturor amicilor și cunoșcutilor, cari parte prin depunerea de cununi, parte prin depeșe particulare au binevoit a vărsa balsam mângăitor pe inima-mi înfrustrată, rugându-i să primească expresiunea simțimentelor mele de grațitudine și recunoștință.

Budapesta, Nov. 1897.

Leontina A. Roman

născută Balomiri.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu este responsabilă.

Țribuna Literară.

Eroul dela Răsboieni

de

V. A. Urechtă.

— Discurs rostit la desvîlirea monumentului dela Răsboieni, în 27 Oct. 1897. —

Când te-ai urcat pe vârful Ciahlăului, ori pe al Caraimanului, ochiul tău vede, peste tot orizonturi nesfârșite, perspective uimitoare, alți munți mai mici, cu fruntea poleită de fumă, generații de valuri alergând de-a-lungul patriei, până se așează umiliți în șesurile joanice, în care țărânel varșă de cu primăvară până în toamna târzie, din zori de ziuă până în noaptea neagră, sudoarea feței sale roditoare de pâinea vieții...

Ca Ciahlăul și Caraimanul, ca munții cei mai uriași, sunt domniile cei mari ai neamurilor. Pe aripa iute a minții, urcați-vă sus, tot mai sus, ca să străbateți până la acele culmi mari, cari se cheamă Negru-Vodă, Dragoș, Alexandru-cel-bun, Alexandru Băsarab, Vladislav, Mircea, Ștefan-Vodă, Mihail-Vodă... De pe acele culmi, pe care dintele aprig al timpului nu le-au putut împuțina, veți descoperi, ca și de pe Ciahlău și de pe Caraiman, orizonturi și perspective de cuprinsuri nesfârșite, imense. Veți vedea, la picioarele lor sub zăbrănicul tot mai des al uitărei, văile adânci prin care au șeruit părașele ori rfulurile pezi, fapte ale lor, din mintea și sufletul lor isorite; vedeți-veți ca într-o fantastică Valhala, figurile care de care mai strălucitoare, întrecându-se în importanță, ale Domnitorilor și bărbatilor cari au muncit pentru închegarea neamului românesc și în fruntea cărora istoria a dat loc domoilor celor mai mari, unui Ștefan-Vodă, unui Mihail-Vodă.

Soare între sori a fost Ștefan-Vodă, între glorioșii domni ai Românilor. Generațiunile imediate l-au numit „cel-mare”.

Când ești imediat lângă munți, culmele mai mici îți ascund muntele cel mare. De-părtați cum sîntem noi de culmele mici, noi vedem, mândră, uriașă această creastă a muntelui cu adevărat mare. Pentru noi, generațiuni depărtate de el, Ștefan-Vodă nu mai este „cel-mare”, ci „cel-mai-mare” domn. De sigur, glorioasă faptă a fost aceea a descălecării a doua a țărilor române, eveniment pe care eu l-am numit o simplă restaurațiune, cu tendența la o primă unificare a națiunii române; de sigur Negru-Vodă și Dragoș vor rămâne mărețe figuri în istoria noastră! Dar dacă este mare lucru a crea state, mai mare faptă este a le da viața, a le apăra existența contra vecinilor, neamicilor numeroși și puternici, din cari unii au îngrozit Europa.

Așa faptă făcut-a Ștefan-Vodă. Încunjurată țeara lui de state, nutrid scopuri dă-mănești de cucerirea Moldovei; în momentul când apusul Europei era îngrozit de cucerirea Constantinopolului de către Turci; atunci când zădărnice Papa chema creștinătatea la noua cruciată în contra semilunei, ale căreia oștiri amenințau să iee calea Ungariei și a Austriei, înădă în momentul când altă cruciată creștină neascultând de sfatul marelui Mircea - Vodă, fusese zdrobită la Nicopole; Ștefan-Vodă salvează țeara lui și face din ea cetatea de apărare a Europei întregi.

Ceea-ce Europa aliată nu putuse să izbutească la Nicopole, ceea-ce Mircea-Vodă, el singur izbui la Rovine, bătând pe Turcii biruitori oștirilor Europei; pe o trespă și mai ridicată împlini Ștefan - Vodă, în răsboalele uriașe ce susțină contra Turcilor. Vitejia marelui domn făc pe scriitorul *Dilgoș* să exclame:

„O! bărbat minunat! în nimic mai inferior decât Ducii viteji, pe cari atât ti admirăm! El, în zilele noastre, dobândi o așa de mărețată victorie în contra Turcilor, încât putem zice, că e cel dintâiu între domniile lumii. După judecata mea, el este cel mai vrednic de a-și se încredința dumnia întregii lumi și îndeosebi imperiul și sarcina de comandant și de conducător contra Turcilor, după faptul obșteac al creștinilor și după a lor obștească înțelegere și hotărîre, pe când ceilalți regi și domni catolici își cheltuesc timpul în trândăvie și petreceri de voluptate, ori în răsboale civile”.

Ilustrul istoric *Quinet* a recunoscut, că Europa și-a datorit salvarea de noua invaziune a barbarului otoman, numai eroismului neîntrecut al lui Ștefan-Vodă.

Papa, puternicul acesta principe, care pe atunci pășia în fruntea tuturor monarhilor lumii creștine, recunoscu vitejia lui Ștefan-Vodă cu toate intrigile lui Matei Corvia regele Ungariei. Acesta, cu insolentă și falsă străveche maghiară, reclama pentru el mulțumirile Europei, zicând că el a bătut pe Turci, prin oamenii sei moldoveni. Papa însă nu se putu opri de a sërba *Te-Deum* în biserica

Sfântului Petru dela Roma, dând mulțumită lui Dumnezeu pentru victoriile reputate de marele erou român, căruia fi dă în fața lumii titlul de „*Atlet al lui Christ*.”

(Va urma.)

Informațiuni.

Buletinul societății de științe din București nr. IV. are următorul sumar: Biografia lui Carol Davila (urmare) de dl Dr. Istrati. — Sur le mouvement d'un corps pesant de révolution, assujetti à rouler sur un plan horizontal, par M. I. P. Suchar. — Asupra unor fenomene de luminiscentă, cari se produc în tuburile lui Crookes și în toate tuburile producătoare de raze X., de dl Dr. Hurmuzescu. — Naphthalinsulfosäure als Reagens auf Eiweiss, Albumosen und Peptone, von Prof. Dr. E. Riegler in Jassy. — Eine neue Reaction auf Harnsäure, von Prof. Dr. E. Riegler in Jassy. — O reacțiune foarte sensibilă asupra amoniacului, a sărurilor amoniace, precum și asupra tuturor combinațiilor organice azotate, cari dau amoniac cu baze puternice de dl profesor Dr. E. Riegler din Iași. Etude sur la nomenclature de la chimie organique, par le Dr. C. Istrati. — Amputation occidentale d'un région du corps de la tôte grecque, par M. M. Jaquet. — Faune dela Roumanie, par le Dr. Maurice Jaquet. — Ueber einige Chilopoden und Diplopoda aus Rumänien, von Carl Verhoff Dr. Phil., Bon a./Rhein. — Fauna Malacologica a Bucureștilor și împrejurimilor sale, de I. P. Licheropol.

„Österreichische Musik und Theaterzeitung”, nr. 5, a apărut cu un excelent cuprins. În fruntea numărului se află portretul artistei vieneze Anni Kalmar, cu o notă explicativă. Urmează partea musicală și literară, ambele eminente. Numărul are și un adaos musical: *Friedlos*, cântare pentru voce cu acompaniament de pian.

Revista apare de două-ori pe lună. Adresa: Wien, I. Seilersgasse nr. 15.

„Albina”, revistă enciclopedică populară, nr. 5 din 2 Noembrie 1897, are următorul sumar: Dr. A. F.: Oficiu. — P. I. Sroescu: Calatoria lui Nansen către pol. Locuința. — Radulescu Niger: Fermecătoria căprului. — Stringeți bani la casa de economie. — M. Lupescu: Cântec. — Domnitorul și sergentul. — I. Niculescu: Plantarea drumurilor cu pomi. — S. Vechiu: Imbrăcăminte țiganească. — Sfaturi practice. — G. Teodosiu: Noțiuni de economia vitelor de I. S. Furtună. — Felurimi. — Cronica agricolă. — Cronica financiară. — Ghicitori și probleme. — Informațiuni. — Bibliografie. — Adrese către redacție. — Posta redacției. — Ilustrațiuni: 1. Harta expediției lui Nansen. — 2. H. Iohansen. — 3. Ssenă din călătoria lui Nansen.

ECONOMIE.

„Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiului”.

Raportul comitetului pe anul 1896.

(Urmare)

Exposiție de vite.

Exposiția de vite de prăsilă împreună cu premii (a 7-a), din cauza erupiei morbului de gură și de unghii între vitele locuitorilor din cercul Nochrich, nu s'a putut ține decât la 27 Decembrie n. 1896 în comuna frunțase *Fofeldea*. Comisiunea economică comitatensă, care a binevoit a ne vota un ajutor de fl. 100 pentru premii, a numit pe stimabilul domn *Gustav de Bedeus*, prim-pretorul cercului, de reprezentant al seu.

Cultura poamelor și nutrețul.

Cu referire la activitatea comitetului D-Voastră pe terenul culturai poamelor ne luăm voe a arăta, că cu scop de a îndemna la producerea în masă de poame de un soi și mai alee, în 1896 am dăruit membrilor nostri, 12 la număr, cu locuința în Roșia-săsească, câte un altoi măr pătut, ce s'a procurat din mijloacele Reuniunei. Plantarea în grădina fiecăruia, efectuită prin presidentul Reuniunei D. Comșa, a fost însoțită de demonstrațiuni practice despre plantarea, curățirea și cultura ulterioară a pomilor.

Cu scop de a veni în ajutor populațiunii cu pădureți, am cerut și am primit dela înaltul minister 2000 meri, 200 caiși, 500 cireși, 1000 peri și 800 pruni pădureți, pe cari i-am dăruit pentru grădina școlară din Vale, Rășinari, Poplaca, Sibiiu, Mohu, Seliște, Tilișca, Roșia-săsească, Cornățel, Porcești, Sebeșul-inferior, Boița etc.

La cursul de altoit pomi, ținut sub conducerea presidentului D. Comșa și

a membrului din comitet *Ioan Chirca*, la 9/21 și 10/22 Martie 1896 în comuna Seliște, au participat întreaga tinerimea școlară din Seliște, Vale, Tilișca și Galeș și numeroși preoți din comunele învecinate dimpreună cu învățătorii și mai mulți țărani frunțasi. Cu această ocaziune s'au făcut demonstrațiuni practice din cultura pomilor și s'a altoit mai mulți meri, peri etc.

Din suma de fl. 70, preliminară pro 1896 pentru procurarea și distribuirea de semințe de *nutrefuri măiestrite*, s'a procurat în total 67 chlg. semănță de trifoiu, 14 chlg. semănță de napi și 37 chlg. semănță de luțernă cu suma de fl. 55.17. Semănțele s'au distribuit în partii de câte 1—5 chlg. și în mod gratuit între 50 membri cu locuința în Sibiiu, Tilișca, Avrig, Racovița, Cornățel, Roșia-săsească, Seliște, Dobra, Mercurea, Rêhau, Scoreiul, Mohu, Ludoșul-mare, Sebeșel, Topârcea, Veștem, Șura-mare și Apoldul-român. Prețul semănțelor s'au acoperit din mijloacele Reuniunei, de oare-ce comisia economică comitatensă n'a mai preliminară nimic spre acest scop.

Prin mijlocirea comitetului au procurat mai mulți din diferite părți mai multe soiuri de semănțe bune și mai ieftine.

(Va urma.)

Bibliografie.

Studii Literare.

Revenim la valoroasa carte a dlui profesor *Teodor Raica* din Ploiești, pentru-ca să atragem asupra-i atențiunea tuturor cărturarilor noștri, mai ales însă a profesorilor și dascălilor români, dela cari asemenea carți n'ar trebui să lipsească.

E destul, deocamdată, să arătăm cuprinsul bogat al acestui volum de peste 160 pagine. El conține: (partea I) un studiu critic intitulat: *O gramatică parodisă* (pe 54 pagini), apoi: *Veacul al XVI. Limba și literatura Românilor de A. Lupul-Antonescu*, asemenea un articol critic. Urmează în fine cel mai bogat și mai interesant studiu: *Codrul frate cu Românul* un studiu asupra doinei române, plin de observații originale și frapante, tractat cu mare pricepere în mod științific. Acest tractat are 2 părți: „Colonizarea” și „descălecarea”, și prezintă o lectură foarte mulțumitoare, care deșteaptă în mintea gânditoare multe de idei asupra raportului gineș, ce se manifestă, prin poesia populară, între Români și codrul verde (Frunză verde, ... foaie verde.)

Partea ultimă (IV) a cărții cuprinde un studiu filologic asupra prepoziției „de”. Este o completă monografie a acestei particule așa de deasă și așa de cu multe înțelesuri în limba noastră. Eață titlul acestei părți: *Selecțiunea graiului; „de” ca prepoziție; raporturi casuale; „de” ca adverb; „de” ca pronume; „de” ca conjuncție*.

Credem, că și din aceste puține notițe iubitorii de studii limbei române vor pricepe însemnătatea acestei cărți, care mai are și rara însușire de a fi efină în raport cu valoarea sa. Costă numai 75 cr., și se poate procura dela librăria societății noastre pe acțiuni „*Tipografia*”.

„Paradoxe sociologice.” Din valorosul volum, cu acest titlu, al lui *Max Nordau*, cetitorii nostri cunosc deja de mult capitolul „*Naționalitatea*”, care a apărut și în broșură separată în editura „*Tipografia*” soc. pe acțiuni. Acum earăși un nou capitol din același volum ni-se prezintă extras într-o drăguță broșură. Este capitolul prim, intitulat „*Reprivire*”, pe care cetitorii nostri l'au avut în rate, în *Foiața „Tribuna”*. Cei ce-și aduc aminte de această plăcută lectură vor afla cu bucurie, că pot să aibă într'un mănunchiu spițele de aur ale lui *Max Nordau*. Ear' cei-ce nu au cetit „foiața” îndoit trebuie să se bucure, că „*Tipografia*”, reîmpărind-o le-a făcut posibil a o ave deodată a mână, ca să suplinească ce au negles.

„*Reprivirea*” lui *Max Nordau* este reprivirea filosofului din amurgul acestui veac asupra vieții neamului omenesc, urmărind paș de paș mersul progresului cultural dela începutul civilizației.

E mare idea, și mângăitor rezultatul unei asemenea „repriviri”, mai ales azi, în această epocă de materialism și blasfemie pentru tot ce e ideal.

Traducerea românească făcută de *Rosmarin*, ne predă toate finețele originalului într'un delicios limbaj românesc.

Broșura, tipărită pe hârtie fină, ajustată frumos, are 35 pagini, în octav, și costă numai 20 cr. Se poate procura dela librăria „*Tipografia*”, soc. pe acțiuni în Sibiiu, Strada Poplăcii nr. 15.

Teatru orașenesc în Sibiiu.

Marți, 23 Nov. n.

„*Der arme Ionathan*”.

Operetă în 3 acte de Carl Millöcker.

Începutul la 7 ore seara.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 20 Nov. n. 1897.

Mărfuri	Unitate	Prețul per 100 chilogr.		Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până	dela	până
Grâu					
Banățenească vechiu	75			76	
Grâu dela Tisa	75	12.40	12.50	76	12.60
Grâu „Pesta”	75	12.3	12.45	76	12.55
Grâu de Alba-Rog	75	12.45	12.55	76	12.65
„Badica	75			76	12.70
Grâu ung. de Nord	75			76	

Semințe	Unitate	Prețul per 100 chilogr.		Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până	dela	până
Trifoiu					
Săcă	70—72			8.50	8.60
Orz	80—82			5.80	6.15
„	—			6.80	7
„	—			7.50	9
„	—			6.4	6.70
Cucuruz (porumb)	hăță			4.75	4.5
„	—			4.70	4.7
Mălin				4.75	5
Hrișcă					

Mărfuri	Unitate	Prețul per 100 chilogr.		Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până	dela	până
Grâu					
Cucuruz	Sept.-Oct			12.07	12.9
„	Sept.-Oct			6.49	5.1
Orz	Sept.-Oct			6.63	6.65

Produse diverse		Prețul per 100 chilogr.		Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până	dela	până
Săm. de trif.	Lucernă ungurească				
„	roșie				
Oleu de rap.	rafinat				
Uns. de porc.	dela Pesta			18.50	59
„	dela țeară				
Silăsină	sfântă			60.50	61
„	afumată				
Săc					
Prune					
Lietar	slavon nou				
„	băntănesc				
Miere	brută				
„	galbină străcurată				
Ceară	de Rosenau				

Cursul pieței din Sibiiu

Din 19 Nov. n. 1897.

Hârtie-monetă română	Cump	9.46	vând	9.51
Lire turcești		10.60		10.65
1/2 Imperiali		9.80		9.40
Habile rusești 100		127.25		128.25
Galbeni		5.60		5.65
Napoleon-d'or		9.49		9.58
(rusești)				

Bursa de Budapesta.

Din 20 Nov. n. 1897.

Renta de aur ung. 6%			
„ „ „ 4%			
„ „ val. cor. 4%			100.25
Imprumutul căilor ferate ung.			121.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)			122.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)			102.—
Bonuri rurale ung.			98.—
„ „ croate-slavone			99.—
Obligațiunile desp. regalilor			101.50
Imprumut cu premiu ung.			166.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin			140.—
Renta de hârtie austriacă			102.50
„ de aur austriacă			102.25
„ de aur austriacă			123.50
Losurile austriace din 1880			160.60
Acțiunile băncii austro-ungare			955.—
„ „ de credit ung.			—
„ „ de credit aust.			—
Scrișuri fonciare ale institutiunii de credit și economiei „Albina”			102.—
Argintul			5.70
Galbeni împărătești			5.68
Napoleon-d'or			9.52
Merci 100 imp. germane			58.80
London 10 Livres sterlingi			119.70

Bursa de Viena.

Din 20 Nov. n. 1897.

Renta de aur ung. 6%			
„ „ „ 4%			122.20
Renta ung. v. c. 4%			100.—
Imprumutul căilor ferate ung.			122.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)			101.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)			121.60
Bonuri rurale ung.			98.—
„ „ croate-slavone			199.—
Imprumut cu premiu ung.			166.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin			160.—
Renta de hârtie austriacă			102.45
„ de aur austriacă			101.8
„ de aur austriacă			123.80
Losurile austriace din 1880			160.25
Acțiunile băncii austro-ungare			955.—
„ „ de credit ung.			—
„ „ de credit aust.			—
Argintul			5.6
Galbeni împărătești			5.68
Napoleon-d'or			9.52
Merci 100 imp. germane			58.85
London 10 Livres sterlingi			119.70

Bursa de București.

Din 8 Nov. v. — 4 ore p. n.	

Numai atunci e veritabil, dacă fiecare cutie e prevăzută cu marca mea de protecție.

Pentru mărirea, perfecționarea și conservarea

frumseții

cel mai excelent, deplin inocent, curat chimic și preparat fără unsoare e

Margit-Crème.

Efectul surprinzător.

În câteva zile se pierde ori-ce peată, pecingine, beșicătură, umflătură (milteser și ori-ce altă boală de piele. Netezește creștele și locurile de vârsat, imprumută chiar și indivizilor în vîrstă o față tîneră atrăgătoare.

Renumiții profesori Dr. Mosengeil și Metzger fac să dispară creștele de vârsat prin massage. Spre acest scop e îndeosebi potrivit Margit-Crème. Dacă punem odată la zi pe față Margit-Crème, dispar nu numai petele, pecinginea și alte necurățenii, ci și creștele, locurile de vârsat și alte neregularități, pricinuite de bătrânețe, gânduri, boale etc.

Mijloc contra influenței soarelui și vîntului.

Se poate întrebuința și ziua.

Borcănaș mare 1 fl., mic 50 cr.

Pudră Margit 60 cr.

Săpun Margit 35 cr.

Pată de dinți Margit 50 cr.

Regeneratorul de păr Rosetterre dă părului cărunț culoarea primitivă 1 fl.

Mijloc de a face părul blond colorează ori-ce păr în blond-auriu 50 cr. și 1 fl. Pomadă tannochinin cel mai bun mijloc a îngrijii și a face părul să crească

35 cr. și 50 cr.

Pomadă Rohus de musteață de la Világosvár pentru a avea o musteață falnică frumoasă 25 cr. și 35 cr.

Földes Kelemen,

Arad, strada Francisc Deák nr. 1.

Laboratoriu: Strada Lázár Vilmos nr. 1.

Magazie de specialități farmaceutice și igienice din țeară și străinătate, legături, articole de toaletă.

Telefon nr. 111.

Depositor principal: în Budapesta I. Török. — Magazie în fiecare farmacie. Comandă peste 3 fl se trimite francate.

Se mai capătă în următoarele depozite: Daniel Meltzer, jun. în Sibiu; Victor Roth și Fr. Stenner în Brașov; L. Vértess în Lugoj; Albert și Jahner C. M. în Timișoara; I. Herczog în Verșeș; G. Kupkay în Deva; I. Zamfirescu, M. Stoenescu în București.

Numai atunci e veritabil, dacă fiecare cutie e prevăzută cu marca mea de protecție.

Licitațiune.

În 6 Decembrie a. c. înainte de amiază la 9 ore se va ține în localul de afaceri, Piața-mică nr. 2, licitarea publică verbală a depozitului de mărfuri și mobilierului de prăvălie aparținător la masa de concurs a lui Demeter Anton.

Până la începutul licitației verbale se primesc și oferte în scris sigilate, în cancelaria curatorului masei, avocat Paul Theil în Sibiu, str. Urezeului 17.

Acelea trebuie să conțină declarația, că oferentul cunoaște condițiile de vânzare și să fie prevăzute cu un vadiu de 10% al prețului strigării în număr. Cei-ce licitează verbal trebuie de asemenea să depună un vadiu în aceeași mărime.

Prețul strigării e valoarea prețuită judecătorește de 11.485 fl. 79 cr. v. a., sub care nu se primește nici un ofert.

Celelalte condițiuni de licitare se pot vedea în oarele regulate de oficiu în cancelaria curatorului masei.

Sibiu, 17 Noembrie 1897.

Curatorul masei:

Paul Theil.

[2379] 2—3

Nr. 3862/1892.

[2405] 1—2

Publicațiune.

Comuna Săscior exarandeașă cele 3 mori proprii, la olaltă cu 10 petri, pe calea licitațiunii publice, care se va ține la 3 Decembrie a. c. în cancelaria comunei Săscior.

Termiul de ezarandare e 3 ani începînd dela 1 Ianuarie 1898 și până la 31 Decembrie 1900.

Prețul strigării e . . . 2000 fl.

Vadiul . . . . . 200 fl.

Celelalte condițiuni se pot vedea la notarul cercual din Săscior.

Sas-sebeș, la 17 Noembrie 1897.

Pentru primpretorul:

Henteș.

De vînzare

5 acțiuni dela institutul „Furnica” în Făgăraș cu cuponul anului 1897. A se adresa la

[2329] 3—3

Dr. Cioranu, Sibiu.

9315 szám
polg. 1897.

[2400] 1—1

Hirdetmény.

Az isztinai erdő és legelő elkü öntési ügyben a megengedhető ég kérdésében tartandó tárgyalásra hatánapul 1898 évi Január 11-ik napjának d. e. 9 órája Istina községben a község házában kitűzetet.

A most irt hatánapra minden érdekelte fel a 356/1893 I. M. r. 38 § ában megirt jogkövetkezmények terhe mellett azzal idéztetik meg, hogy bár ki meg nem jelenése az eljárás akadályát nem szolgál, és a meg nem jelent felek a megjelent felek előadába bele nyogodtának fognak tekintetui.

A volt földes urakat még közösképviselet nem nevezne Rozgonyi Ottó ügyvéd ügygondnok fogja képviselni.

Értesítettnek felek, hogy a keresetnek a bíróságnál megtartott példányát a kir. törvényszéknek a hivatalos órák alatt bármikor meg tekinthetők.

Erzsébetvárosban, a kir. törvényszéknek 1897 évi November hó 12-én tartott üléséből.

Vén András, Dr. Csiki Kálmán,
elnök. jegyző.

Sz. 2673/1897.

[2387] 2—3

Árverési hirdetmény.

Brád község előjárósága részéről közhírré tétetik, miszerint Brád község által újonnan épített bérház földszinti 4 üzleti helyisége külön-külön raktárhelyiséggel ellátva egyenként, vagy összesen a képviselő testület határozata folytán, f. év december hó 12-én d. e. 10 órákor a község házában tartandó nyilvános árverés útján a leg többet ígérőnek hasznosberezte ni fog.

Kikiáltási árak az I. számú helyiségre 600 frt, II. számú helyiségre 400 frt, (harmadik) III. számú helyiségre 500 frt és a IV. számú helyiségre 600 frt.

Az árverési feltételek a község házában hivatalos órák alatt bármikor betekintheők.

Előjáróság:

Brádon, 1897. november hó 16-án.

Krasznay Béla,
bíró.

La ordinul prea înalt al Majestății sale i. și r. apostolică.

XIX. loterie de stat i. r.

pentru scopuri militare comune de binefacere ale monarhiei austro-ungare.

Această loterie de bani — singura concesionată legal în Austria — conține 7278 câștiguri în bani gata în sumă totală de 341.634 coroane.

Câștig principal:

160.000 coroane.

Pentru plățirea câștigurilor garantează venitele loteriei c. r.

Tragerea se face irevocabil în 16 Decembrie n. 1897.

Un los costă 2 fl. v. a.

Losuri se capătă la secția loteriei de stat în Viena, I., Riemergasse 7, la colectorile de loterie, în traficele de tabac, la oficiile de dare, postă, telegraf și cale ferată, la case de schimb, planuri de joc pentru cumpărătorii de lesuri gratis.

Losurile se trimit libere de porto.

[2105] 5—10

Dela direcțiunea venitelor loteriei i. r.

Secțiunea loteriei de stat.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibiu.

A eșit de sub tipar:

Calindarul Poporului

pe anul comun

1898.

Anul XIII.

SIBIU.

Editura și tiparul „Tipografiei”, societate pe acțiuni.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Cu șese ilustrațiuni!

Cuprinsul: Calindarul astronomic și bisericesc, cu povești economice pe fiecare lună. — Cronologie pe anul 1897. — Genealogia domnitorilor europeni. — Poșta. — Corespondența telegrafică. — Raportul între măsurile nouă și vechi. — Scara timbrelor. — Autoritățile bisericești române din Ungaria și Transilvania. — George Coșbuc (schită literară): „Nunta Zamferei”, „Noi vrem pământ”, „Murșul și Olul” (povești din popor), „Nămaia una!” (poezie), „Sălcia și popul” (legendă din popor), „Rugămintea din urmă” (poezii) și alte „Poesii scurte”. — „Glume”. — „Măntuirea steaguului” (schită istorică) de Petru Văncu. — Ioan Creangă (schită literară cu portret): „Povestea unui om lenes” și „Oltenii din Iași”, „Rostiri, zicători, cuvinte”. — Th. D. Speranță (schită și două anecdote): „Mama Unguului”, „Jidani și hoții”. — George Pop de Băsești (biografia cu portret). — „Cât de lungă se fie ziua, tot vine noaptea”, de doamna Columb. — „Castelul din Carpați” (schită bibliografică) de Jules Verne. — „Revașul nostru”, cronică întâmplărilor de peste an, de Ioan Scurtu cu următoarele porrete intercalate în text: Iosif St. Șulufiu, Ioan Hamia, Dr. C. Lueger. — Economie: „Despre dări și termene”, „Asigurarea contra focului și grindinei”, „Întinerirea pomilor”, „Povești”. — „Tîrgurile din Ungaria și Transilvania”. — „Tîrgurile din Bucovina”. — „Tîrgurile (băciurile) principale din România”. — „Inserate”.

Prețul 20 cr., cu trimiterea pe postă 25 cr.

Legea veterinară.

Atât primăriile comunale, cât și fiecare econom au trebuință să cunoască legea numită veterinară. Dl Tormay Béla, secretar de stat în ministerul de agricultură, a scos la lumină o explicare populară a legii amintite. În această explicare se vorbește pe larg despre pasapoarte, de tîrgurile de vite, de boalele lipicioase și multe alte lucruri folositoare. Reuniunea agricolă română din Sibiu a tradus această carte în limba română populară. Cartea se numește:

Învățătorul Munteanu

împărtășește economilor cele mai de lipsă cunoștințe despre

LEGEA VETERINARĂ

și
BOALELE CONTAGIOASE

stând cu dinșii la sfat în lungile seri ale iernii.

De

Tormay Béla.

(134 pag. mari.)

Cartea costă 30 cr. (cu porto postal 35 cr.) și se poate cumpăra dela

„Tipografia”, societate pe acțiuni, Sibiu.

Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: V. H. Dressnandt.

La Librăria „Tipografiei”, soc. pe acțiuni în Sibiu,

să află de vînzare

următoarele publicațiuni

ale Societății

„Inocențiu Micu Clain”

a teologilor din Blaj

1. „Epistole către un preot tînăr” de Aloisiu Melcher. Partea I. și II. 2 volume mari cu preț redus de . . . 1 fl. 50 cr.
2. „Pregătire la moarte”, adică considerațiuni asupra maximele eterne folositoare tuturor spre meditare și preoților spre a predica, de Alfons M. Liguori, 1 volum de 440 pag. — fl. 80 cr.
3. „Duh muscălesc”, narațiune de Bolanden (45 pag.) . . . fl. 10 cr.

— Se recomandă mai ales preoților. —

Pentru tipar responsabil: Iosif Marschall.